

ACHTERGRONDEN VAN HET HEILIG AVONDMAAL IN ENKELE JOODSE FEESTEN (5) **HJM Sales**

Geliefde broeders en zusters, in dit laatste deel over de relatie tussen de drie Joodse Paschafeesten in de lente en de viering van het heilig Avondmaal wil ik u kort de kernpunten in herinnering brengen. Tevens wil ik het vierde Joodse lentefeest (het Pinksterfeest) en de drie herfstfeesten nog even aanstippen. Want alle zeven in Lev. 23 genoemde Joodse feesten wijzen nieuwtestamentische christenen ook op het heilig Avondmaal.

Het Paschafeest

Als wij samen met andere kinderen Gods het heilig Avondmaal vieren, mogen wij gedenken dat God ons een geheel nieuw leven gaf. Het oude is voorbij gegaan en het is alles nieuw geworden. Zie deel 1.

Het tweede feit dat wij bij de viering van het heilig Avondmaal mogen gedenken is, dat wij dit nieuwe leven van vrede en blijdschap te danken hebben aan God, Die voorzag in een Lam, namelijk Zijn eigen Zoon Jezus. Dat goddelijke Lam was volmaakt, onberispelijk en zonde-loos, maar stierf in onze plaats, zodat de doodsengel aan ons voorbij kan gaan. Zie deel 2.

Ja, bij de viering van het heilig Avondmaal mogen wij stilstaan bij het feit, dat God voorzag in het Lam. Maar in Ex. 12:42 lezen we, dat het voor Israël ging om “dése nacht”! Nu gaat het er voor ons om, of wij dat Lam óók daadwerkelijk accepteren voor onszelf. Het gaat erom of wij persoonlijk het geslachte Lam aanvaarden. Of wij óók Zijn Bloed aan de deurposten van ons hart willen strijken. Dus of wij óók het Bloed aanvaarden, zodat Het ons hart kan reinigen. En of wij van het Lam willen eten voor onze persoonlijke redding uit een duistere wereld vol zondeslavernij. Want pas dán gaat de doodsengel aan ons leven voorbij.

Dit alles in het volle besef, dat wij die zondige wereld met haast de rug moeten toekeren, omdat wij anders met die wereld in het verderf zullen komen.

Bijbelleraar Willem Ouweneel vatte het Paschafeest in de viering van het heilig Avondmaal kernachtig samen. Pascha houdt in bevrijding door Gods Lam. En de dimensie van Pascha betekent voor ons, dat wij in de avondmaalviering op die bevrijding terug mogen zien. Jezus zei in Luk. 22:19 – “.....; *Doet dat tot Mijn gedachtenis!*” M.a.w. denk terug! Zie achterom! Want door Jezus, het Lam, werden wij verlost.

Het Feest van de Ongezuurde Broden

Dit feest leert ons allereerst, dat wij tijdens de viering van het heilig Avondmaal ons steeds weer moeten voornemen om over onze genadevolle verlossing, doordat Gods Lam Jezus Christus voor ons werd geslacht, te vertellen.

En het is goed om dan ook even terug denken aan die ellendige, bittere tijd in de wereld. Toen waren wij nog slaven van de zonde en van de wereld. Satan regeerde ons hart en wij waren hopeloos op weg naar het verderf. Totdat Jezus kwam!

Tijdens elke viering van het heilig Avondmaal mogen we ook ons hart en ons leven opnieuw onderzoeken op de aanwezigheid van zuurdesem (zonde). Staan we wel écht in de waarheid? Zijn we wel écht oprecht? Want geen enkele zonde uit het oude leven mag worden meegenomen in het nieuwe leven met Jezus. Al het zuurdesem uit ons oude leven, van onreinheid en boosheid, moet in ons nieuwe leven met Christus worden opgeruimd. En dat mogen we nu meteen doen, terwijl we het Avondmaal vieren.

De kern van het heilig Avondmaal is Jezus, Gods Lam, Dat voor ons werd geslacht. Hij is Zelf ook het levende, ongezuurde Brood, speciaal voor ons uit de hemel neergedaald. Hij was Zelf zonder zonde, doch werd gebroken en gekruisigd voor ónze zonden. Hij stierf en werd begraven. Maar Hij is Degene, waarop de 'afikoman' (zie deel 3) wijst. Want in de derde nacht na Zijn dood stond Hij als glorieuze Overwinnaar op uit het graf. En de ware kinderen Gods zullen Hem vinden.

Bij de instelling van het heilig Avondmaal sloot Jezus in Zijn eigen Bloed een geheel Nieuw Verbond met Israël. Maar het is een Verbond, waaraan ook wij heidenen mogen deelnemen. Het is een huwelijksverbond en een verbond van genade. Niet meer onderworpen aan de Wet als middel tot ons behoud! En Jezus zal terugkomen als de grote Koning en Bruidegom en Hij zal al onze tranen afwissen.

De vrijmaking van zonde en wereld was om ons van het eeuwige verderf te redden, opdat ook wij God kinderen konden worden. God zocht een volk, een Bruid. En wij mogen nu tot die Bruid behoren. Bij de viering van het heilig Avondmaal mogen wij ook hierbij stilstaan.

Willem Ouweneel heeft de kern van het Feest der Ongezuurde Broden in de viering van het heilig Avondmaal als volgt samengevat. Verwijder al de zonden uit je leven en wijdt jezelf opnieuw aan Jezus toe. Ja, Heer, ik wil niet meer in zonde leven. Neem dit besluit opnieuw tijdens de avondmaalviering. De dimensie van dit feest is daarom het nú en op korte termijn vooruit zien en hernieuwd toewijden aan Jezus.

Het Feest van de Eerstelingen

Omdat het Feest van de Eerstelingen wijst op Jezus als de Eerste van de grote zielenoogst, mogen wij bij de viering van het heilig Avondmaal gedenken, dat Jezus is opgestaan. Jezus werd begraven. Maar op de derde dag stond Hij op uit het graf en de dood. Jezus is niet dood, Jezus leeft! En hierin mogen we ons enorm verheugen als wij het heilig Avondmaal gebruiken.

Wij mogen ons bij het Avondmaal tevens verheugen, dat ook voor ons een wondervolle opstanding uit graf en dood in het verschiep ligt. Dan zullen wij altijd samen met Jezus zijn.

Willem Ouweneel vatte de kern van het Feest van de Eerstelingen in de viering van het heilig Avondmaal als volgt samen. Jezus is opgestaan uit dood en graf. Hij was de Eerste van een grote oogst van zielen. De dimensie van dit feest is voor ons daarmee, dat wij omhoog mogen zien naar de hemel. Want ook voor ons komt er een opstanding. Ook wij zullen uit de dood worden opgewekt als Jezus terugkomt. Omhoog zien betekent met aanbidding in ons hart leven in de verwachting van Jezus' Wederkomst.

Het Wekenfeest of Pinksterfeest (Hebr. Sjavoet)

Het feest "Sjavoet" wordt vertaald met "Wekenfeest" (Ex. 34:22; Deut. 16:10,16; 2 Kron. 8:13). Het wordt ook "Pinksterfeest" genoemd (Hand. 2:1). Pinksteren komt van het Griekse "pentacost" en betekent "vijftig". De termen Wekenfeest en Pinksterfeest wijzen op de tussenliggende tijd van zeven weken, cq. vijftig dagen, tussen het Feest van de Eerstelingen en het Pinksterfeest. Het feest wordt gevierd op de 6^e dag van de maand Siewan. Pinksteren betekent het einde van de gerstoogst en is volgens Joodse traditie de ultieme afsluiting van het Feest van de Eerstelingen, dat juist het begin van de gerstoogst markeert. In Ex. 23:16 wordt Pinksteren ook "feest des oogstes" genoemd. In Num. 28:26 wordt het "dag der eerstelingen" genoemd, omdat op het Pinksterfeest (naast dierenofferandes) ook twee gedeseemde (gezuurde) broden der eerstelingen als beweegoffers aan de Heer worden gebracht (Lev. 23:15-20).

Pinksteren wordt zoals gezegd vijftig dagen later gevierd dan het Feest van de Eerstelingen. Israël herdenkt dan, dat God precies vijftig dagen na de doortocht door de SchelfZee (de daadwerkelijke bevrijding van het volk als Farao's eigendom) via Mozes Zijn Wetten geschreven in stenen tafelen aan het volk gaf op de berg Sinai.

Echter op het grote Pinksterfeest in Hand. 2:1-4 (vijftig dagen na Jezus' Opstanding) werd de Heilige Geest over en in Zijn gewillige, toebereide discipelen uitgestort. En toen schreef de Heilige Geest Gods Wetten niet meer in stenen tafelen, maar in de vlezen tafelen van hun harten (Hebr. 8:10).

Gods Wet (Hebr. *Torah*) betekent letterlijk "onderwijzing". Zonder Gods onderwijzing kunnen we niet op de juiste wijze onze verlossing en ons nieuwe leven als Zijn kind in vrijheid genieten en waarderen. Vrijheid zonder Gods Woord leidt tot losbandigheid. Als kind van God heb je Gods Woord nodig. En je hebt ook de Heilige Geest nodig om het Woord te verklaren, uit te leggen, in het hart te graveren en dit Woord met kracht uit te werken én op Jezus te wijzen. Door de leiding van de Heilige Geest zullen we Jezus écht leren kennen.

Pinksteren betekent daarom de ontvangst van Gods Woord sec én van de Heilige Geest om het Woord te kunnen verstaan. Opdat het in ons hart vlees zal worden.

Maar met Pinksteren werd ook de Gemeente als Lichaam van Christus geboren. Nú werd de gemeenschap van kinderen Gods gevormd. En hierin zien we de betekenis dat Pinksteren duidt op het binnenhalen van de gerstooft. De honderdtwintig discipelen waren eendrachtelijk bijeen, waarna de Heilige Geest werd uitgestort. En op dezelfde dag werden al drieduizend zielen toegevoegd aan de Gemeente (Hand. 2:41).

Welk is dan nu precies de relatie met het vieren van het heilig Avondmaal? Dat lezen we in 1 Cor. 10:16-17 – *"De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet een gemeenschap des lichaams van Christus? Want een brood is het, zo zijn wij velen een lichaam, dewijl wij allen eens broods deelachtig zijn."*

Tijdens het gebruiken van het heilig Avondmaal dienen we ons te realiseren, dat we sámen één Lichaam vormen, het Lichaam van Christus. Samen gebruiken we dat éne brood en die éne drinkbeker wijn. Waarbij we gedenken aan Zijn gebroken Lichaam en Zijn vergoten Bloed voor onze zonden. En we doen dat in de wetenschap, dat we samen één zijn.

Willem Ouweneel heeft de kern van het Pinksterfeest in de viering van het heilig Avondmaal samengevat als de vorming van het Lichaam van Christus, dat voortaan onder de leiding van de Heilige Geest staat. De dimensie van het Pinksterfeest is dat we om ons heen zien, dat we op elkaar zien en elkanders noden en behoeften zien.

De dag van het Bazuingschal (Hebr. Jom Te'roeah)

Het feest "*Jom Teroe'ah*" wordt gevierd op de 1^e dag van de 7^e maand Tisjrie en is het feest van het blazen en laten klinken van de sjofars, d.w.z. een soort trompetten van ramshoorn. De naam van dit feest is gebaseerd op Lev. 23:23-24, waar God Zelf dit feest verordeneerde: *"En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende: Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: In de zevende maand, op den eersten der maand, zult gij een rust hebben, een gedachtenis des geklanks, een heilige samenroeping."*

Num. 29:1 – *"Desgelijks in de zevende maand, op den eersten der maand, zult gij een heilige samenroeping hebben; geen dienstwerk zult gij doen; het zal u een dag des geklanks zijn."* De teksten spreken van een gedachtenis, cq. dag des geklanks. Dus zodra de klanken van de sjofar werden gehoord, diende men te gedenken.

In de bijbel is de sjofar een beeld van het gesproken Woord van God, dat voortdurend op-

roept tot bekering, bezinning en terugkeer tot God. Tot herinnering aan Zijn spoedige Wederkomst. Het woord “sjofar” komt dan ook van een Hebreeuws werkwoord, dat “verbeteren” in de zin van “beter maken” betekent.

De sjofar werd door Israël o.a. gebruikt om het leger te verzamelen ten oorlog, om hen te hergroeperen in het midden van de strijd, en om het volk te waarschuwen voor gevaar (Ezech. 33:1-7; Amos 3:6). De sjofar slaat dus alarm en verkondigt! De oproep door de sjofar is er ook om te gedenken dat de dag des Heeren nabij is (Zef. 1:14-16), dat de Messias de grote Koning is en dat de doden zullen opstaan (Jes. 18:1-5).

Het grote thema van deze dag is dus bekering, omdat Gods oordelen zullen komen en de doden zullen opstaan. Hierin ligt ook de verbinding met de viering van het heilig Avondmaal. Want Paulus schreef in 1 Cor. 11:26 – *“Want zo dikwijls als gij dit brood zult eten, en dezen drinkbeker zult drinken, zo verkondigt den dood des Heeren, totdat Hij komt.”*

Willem Ouweneel heeft dit feest samengevat als de proclamatie aan de wereld en de geestelijke machten, dat Jezus overwon en leeft en dat Hij als grote Koning terugkomt. De dimensie van het feest is, dat we bij het gebruik van het Avondmaal vooruit zien naar de Wederkomst van Jezus.

De Grote Verzoendag (Hebr. Jom Kipoer)

De dag “Jom Kipoer”, letterlijk “Dag der Verzoening”, vindt plaats op 10 Tisjrie. Het wordt als de heiligste dag van het Joodse jaar beschouwd.

Lev. 16:29-33 – *“En dit zal voor u tot een eeuwige inzetting zijn: gij zult in de zevende maand, op den tienden der maand, uw zielen verootmoedigen, en geen werk doen, inboorling noch vreemdeling, die in het midden van u als vreemdeling verkeert. Want op dien dag zal hij voor u verzoening doen, om u te reinigen; van al uw zonden zult gij voor het aangezicht des HEEREN gereinigd worden. Dat zal u een sabbat der rust zijn, opdat gij uw zielen verootmoedigt; het is een eeuwige inzetting. En de priester, dien men gezalft, en wiens hand men gevuld zal hebben, om voor zijn vader het priesterambt te bedienen, zal de verzoening doen, als hij de linnen klederen, de heilige klederen, zal aangetrokken hebben. Zo zal hij het heilige heiligdom verzoenen, en de tent der samenkomst, en het altaar zal hij verzoenen; desgelijks voor de priesteren, en voor al het volk der gemeente zal hij verzoening doen.”*

De hogepriester nam het bloed van het geslachte offerdier en het brandende wierookvat en ging daarmee in het Allerheiligdom. Hier sprenkelde hij het bloed zevenmaal vóór en zevenmaal óp het Verzoendeksel van de Arke des Verbonds en deed daarmee verzoening voor de zonden van het afgelopen jaar. De zonden van zichzelf en de zonden van het volk (Lev. 16:6,16,19-22). Alléén op de grote Verzoendag, niet op andere dagen, mocht hij, slechts gekleed in de linnen witte rok, het Allerheiligdom binnengaan, waar hij van aangezicht tot aangezicht stond met God. Op deze dag oordeelde God of Hij wél of géén verzoening aan het volk kon geven. Als God de verzoening aanvaardde, dan daalde Zijn heerlijkheid neer in de Tabernakel en als de hogepriester dan weer buiten kwam, dan juichte het volk van blijdschap omdat hun zonden verzoend waren. Maar het was slechts een tijdelijke verzoening en een tijdelijke verlossing, nl. voor één jaar.

Het was door het werk van onze hemelse Hogepriester, Jezus Christus, tijdens Zijn eerste Komst op aarde, dat ons nu een eeuwige, altijddurende verzoening en verlossing ten deel is gevallen. Het bloed van bokken kon ons geen eeuwige verlossing brengen (Hebr. 9:11-14; 10:4-12). Maar Jezus ging met zijn eigen Bloed in het Allerheiligdom om voor ons verzoening te doen. Hebr. 9:11-12 – *“Maar Christus, de Hogepriester der toekomstige goederen, gekomen zijnde, is door den meerderen en volmaakten tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van dit maaksel, Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende.”*

Door Jezus' kruisdood, Opstanding en Hemelvaart is voor ons een verse, levende weg tot de troon van God geopend en het staat ons vrij om op elk moment van de dag tot Hem te naderen (Hebr. 9:24-25; 10:1,4,19-22).

De Grote Verzoendag wijst dus op het geweldige, algenoegzame offer van Jezus, Die stierf voor de zonden van de gehele mensheid, teneinde de mensen te verlossen en weer met God te verzoenen.

Voor de wereld betekent de Grote Verzoendag de oproep en de urgente noodzaak om zich met God te verzoenen vóórdát Jezus terugkomt op aarde en Gods oordelen worden uitgestort. De wereld moet daarom treuren en berouw tonen en zich bekeren.

Maar voor ons is het een feestdag, een dag van vreugde, omdat onze zonden reeds zijn vergeven en verzoend en het oordeel voorbij gaat. We hoeven niet te twijfelen. Jezus heeft onze zonden verzoend en we zijn behouden. Aldus ook Willem Ouweneel.

Joh. 6:37 – *“Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.”*

1 Joh. 1:9 – *“Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid.”*

De dimensie van het feest is daarom dat wij bij het vieren van het heilig Avondmaal in ons eigen hart zien en onderzoeken óf wij inderdaad wel met God verzoend zijn.

Het Loofhuttenfeest (Hebr. Soekot)

Het Loofhuttenfeest wordt gedurende zeven dagen gevierd van 15 tot en met 21 Tisjrie (Lev. 23:34-43; Deut. 16:13,16; 31:10; 2 Kron. 8:13; Ezra 3:4). De Joden gaan naar buiten en bouwen in opdracht van God een “soekah” (meervoud “soekot”), d.w.z. een provisorisch hutje (tent) van looftakken van bomen met een opening in het dak om de blauwe hemel te kunnen zien en ze wonen daarin gedurende zeven dagen.

Men gedenkt, dat God in al hun noden voorzag en nog steeds voorziet. Men gedenkt dat God hen redde uit Egypte en door de woestijn voerde op weg naar een nieuwe toekomst in het Beloofde Land. En hun eerste halteplaats na de uittocht uit Egypte heette niet geheel toevallig Soekot (Ex. 12:37). Hun redding hing voor 100% af van Gods bescherming en genade. God voorzag in een wolkkolom en een vuurkolom, die hen leidden. God voorzag in voedsel (Ex. 16; Num. 11:31-35) en water (Ex. 17:1-7).

In die woestijn woonden zij zelf in tenten en in hutten van takken onder de open hemel. En God woonde in die tijd in Zijn eigen tent, d.w.z. in de Tabernakel. Iedere Jood die dit feest daadwerkelijk viert en in dat zelfgebouwde hutje zit, realiseert zich dat Gods redding ook voor hem of haar persoonlijk geldt en dat Hij onder de mensen wil wonen.

Wat heeft dit ons te zeggen bij de viering van het heilig Avondmaal?

Willen Ouweneel leert dan terug te zien naar het woestijnleven, naar de tijd hoe God je droeg en leidde ondanks alle pijn en bitterheid, moeilijkheden en zorgen. Hij was er steeds als je omhoog blikte naar de hemel. Hij woont nu immers persoonlijk in je hart!

De dimensie voor ons is, dat we vooruit mogen zien naar ons Beloofde Land en naar Jezus' Koninkrijk dat spoedig zal worden gevestigd. En we mogen in geloof vooruit zien naar alles wat God nog in ons leven gaat doen.

Geliefde broeders en zusters, toen ik aan deze studie over het heilig Avondmaal begon, had ik mij in de verste verte niet kunnen indenken, dat er zulke intense gedachten en zegeningen aan het heilig Avondmaal verbonden zijn. Mijn bede is dat wij het voortaan in deze geest zullen vieren. Moge Jezus u en mij deze week overvloedig zegenen. Amen.